

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki GMINA NARUSZEWO
1.2	siedzibę jednostki NARUSZEWO 19A
1.3	adres jednostki NARUSZEWO 19A , 09-152 NARUSZEWO
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki Zaspokojenie zbiorowych potrzeb należy do zadań własnych gminy. Zadania własne obejmują sprawy: 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej; 2) gminnych dróg, ulic mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego; 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz; 4) działalności w zakresie telekomunikacji; 5) lokalnego transportu zbiorowego; 6) ochrony zdrowia; 7) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; 8) gminnego budownictwa mieszkaniowego; 9) edukacji publicznej; 10) kultury w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami; 11) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych; 12) targowisk i hal targowych; 13) zieleni gminnej i zadrzewień; 14) cmentarzy gminnych; 15) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego; 16) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych; 17) polityki rodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej; 18) wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej; 19) promocji gminy; 20) współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; 21) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem 01.01.2018-31.12.2018
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe Sprawozdanie łączne
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji) Aktywa i pasywa wyceniane są według zasad określonych w ustawie o rachunkowości z uwzględnieniem przepisów ustawy o finansach publicznych i rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Księgi rachunkowe prowadzone są przy użyciu komputera. Podstawą zapisów zdarzeń gospodarczych na kontach księgi głównej i ksiąg pomocniczych były sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno - rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty dowody księgowe . Aktywa i pasywa zostały wycenione zgodnie z obowiązującymi nadrzędnymi zasadami rachunkowości. Wyceny aktywów i pasywów: 1. Wartości niematerialne i prawne stanowią w jednostce licencje na programy komputerowe ujmowane w księgach rachunkowych w cenach zakupu. Na dzień bilansowy wartości niematerialne i prawne wycenia się w wartości początkowej pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne.

	<p>2. Za środki trwałe uważa się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne i zdane do użytku, przeznaczone do używania na własne potrzeby jednostki nad którymi ta jednostka sprawuje kontrolę. Podstawowe środki trwałe finansuje się ze środków na inwestycje. Umarzane są (za wyjątkiem gruntów) metodą liniową według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do użytkowania. W jednostce przyjęto metodę liniową dla wszystkich środków trwałych. Dla żadnych środków trwałych nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Środki trwałe o wartości poniżej 10 000 zł umarza się w 100% pod datą przyjęcia do użytkowania. Ponadto w pełnej wysokości poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania umorzeniu podlegają meble i dywany. Pozostałe środki trwałe finansowane są ze środków na wydatki bieżące.</p> <p>Środki trwałe w księgach rachunkowych ujmuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w przypadku zakupu – wg ceny nabycia lub ceny zakupu, - w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – wg posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a w przypadku ich braku wg wartości godziwej, - w przypadku darowizny lub spadku – wg wartości godziwej z dnia otrzymania lub wartości określonej w umowie przekazania. - w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego - w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu. <p>Na dzień bilansowy środki trwałe wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy.</p> <p>Środki trwałe ewidencjonowane są w podziale na :</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstawowe środki trwałe na koncie 011 „Środki trwałe”, - pozostałe środki trwałe na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe w użytkowaniu”. <p>W sprawozdaniu finansowym wartość środków trwałych podano w kwocie netto tj. pomniejszone o dokonane umorzenie.</p>
5.	inne informacje
	BRAK
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	<p>szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego</p> <p>– podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia</p>
	<p>Zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Wartości niematerialne i prawne</i> - stan na początek roku 246 976,47 zł , zwiększenia 1 107,00 zł, stan na koniec roku obrotowego 248 083,47 zł. 2. <i>Środki trwałe</i> - stan na początek roku 59 381 065,98 zł, zwiększenia 10 089 608,62 zł, zmniejszenia 3 878 816,41 zł stan na koniec roku obrotowego 65 591 858,19 zł w tym: <ul style="list-style-type: none"> - <i>grunty</i> - stan na początek roku 14 923 132,70 zł, zwiększenia - 367 001,17 zł, stan na koniec roku obrotowego 15 290 133,87 zł - <i>budynki i lokale</i> - stan na początek roku 11 931 719,10 zł, zwiększenia 5 744 374,42 zł zmniejszenia 3 790 416,71 zł, stan na koniec roku obrotowego 13 885 676,81 zł - <i>obiekty inżynierii lądowej i wodnej</i> - stan na początek roku 30 051 718,07 zł zwiększenia 3 916 283,53 zł, zmniejszenia – 63 399,70 zł, stan na koniec roku obrotowego 33 904 601,90 zł - <i>maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania</i> - stan na początek roku 571 694,83 zł, nie dokonano zmian wartości w tej grupie rodzajowej środków trwałych, stan na koniec roku obrotowego wynosi 571 694,83 zł - <i>maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne</i> - stan na początek roku 82 567,15 zł, zwiększenia 25 000,00 zł, zmniejszenia 25 000,00 zł , stan na koniec roku 82 567,15 zł - <i>środki transportu</i> - stan na początek roku 1 725 747,32 zł, nie dokonano zmian wartości w grupie rodzajowej, stan na koniec roku wynosi 1 725 747,32 zł - <i>narzędzia przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane</i> - stan na początek roku 94 486,81 zł zwiększenia 36 949,50,00 zł, stan na koniec roku obrotowego 85 590,64 zł

	<p>3. <i>Pozostałe środki trwałe</i> - stan na początek roku 326 982,11 zł , zwiększenia 14 753,07 zł, stan na koniec roku obrotowego 341 735,18 zł.</p> <p>Zakres zmian wartości umorzenia środków trwałych</p> <p>1. <i>Umorzenia wartości niematerialne i prawne</i> – wartość umorzenia na początek roku 81 707,99 zł zwiększenia 50 620,72 zł, stan na koniec roku obrotowego 132 328,71 zł.</p> <p>2. <i>Umorzenia środków trwałych</i> - stan na początek roku 16 396 152,10 zł, zwiększenia 1 709 287,88 zł, stan na koniec roku obrotowego 18 105 439,98 zł w tym umorzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>budynki i lokale</i> – wartość umorzenia na początek roku 4 072 957,05 zł zwiększenia 385 224,53 zł, zmniejszenia 343 763,64 zł, stan na koniec roku obrotowego 4 114 417,94 zł - <i>obiekty inżynierii lądowej i wodnej</i> – wartość umorzenia na początek roku 11 025 284,61 zł, zwiększenia 1 442 669,16 zł, stan na koniec roku obrotowego 12 467 953,77 zł - <i>maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania</i> - wartość umorzenia na początek roku 377 733,59 zł, zwiększenia 52 778,21 zł, stan na koniec roku obrotowego 430 511,80 zł - <i>maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne</i>- wartość umorzenia na początek roku 69 006,09 zł, zwiększenia 3 275,90 zł, stan na koniec roku obrotowego 72 281,99 zł - <i>środki transportu</i> - wartość umorzenia na początek roku 734 305,72 zł, zwiększenia 162 522,94 zł, stan na koniec roku obrotowego 896 828,66 zł - <i>narzędzia przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane</i> - stan na początek roku 23 972,69 zł, zwiększenia 9 430,98 zł, stan na koniec roku obrotowego 33 403,67 zł <p>3. <i>Umorzenia pozostałych środków trwałych</i> - stan na początek roku 326 982,11 zł, zwiększenia 14 753,07 zł, stan na koniec roku obrotowego 341 735,18 zł.</p>
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	BRAK DANYCH
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	BRAK
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	Powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Naruszewo przekazana w użytkowanie wieczyste innym podmiotom wynosi 6,608 ha na kwotę 483 248,00 zł
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	Wartość środków trwałych używanych na podstawie umów - 5 704,17 zł
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	Mazowiecki Bank Spółdzielczy w Łomiankach – wartość udziałów 1 500,00 zł.
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	Stan na początek roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu odsetek od zaległości podatkowych – 59 142,86 zł, zwiększenia – 18 379,17 zł, stan na koniec roku 77 522,03 zł Stan na początek roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu należności alimentacyjnych – 714 280,70 zł, zwiększenia – 28 960,70 zł, stan na koniec roku 743 241,40 zł
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	BRAK
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	BRAK
b)	powyżej 3 do 5 lat
	BRAK
c)	powyżej 5 lat

	BRAK
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	NIE DOTYCZY
1.11.	łącznie kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	NIE DOTYCZY
1.12.	łącznie kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	BRAK
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	BRAK
1.14.	łącznie kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	205 328,92 zł
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	- ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop – 14 510,43 zł - nagrody jubileuszowe – 117 971,96 zł - odprawy - 55 581,24 zł - inne świadczenia - 3 500,00 zł
1.16.	inne informacje
	BRAK
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	NIE DOTYCZY
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w 2018 roku – 6 294 087,41 zł
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	- odszkodowanie z firmy ubezpieczeniowej – 11 881,98 zł - kary umowne – 2 595,30 zł
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	NIE DOTYCZY
2.5.	inne informacje
	BRAK
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	BRAK

SKARBNIK GMINY
(główny księgowy)
Małgorzata Grabowska

2019. 04. 29
(rok, miesiąc, dzień)

Wójt
(kierownik jednostki)
mgr inż. Dżala Pierścińska